

imod Grundlovens klare Forudsætning, hvad jeg nærmere skal udvikle. Jeg vil ikke som Beviis herfor beraabe mig paa, hvad der er foregaaet og omtalt ved Grundlovens Tilblivelse, da det ved Forhandlingen iforgaars blev dækket af det ærede kongevalgte Medlem (Andræ), at et slikt Beviis var blevet brugt, men jeg maa dog ansee mig berettiget til at gjentagde i Erindringer, hvad der er skeet, som et Hjælpemiddel til Forstaelsen af Grundloven. Jeg har hørt den Ære, hvad der ikke er nogen meget misundelsesværdig Ære, at have været Medlem af samtlige de Udvalg, der af Landstinget have været nedsatte i Forfatningsagen, og at have været Medlem af samtlige de Fællesudvalg, der have haft med den at gjøre, og jeg tør uden at frygte nogen som helst Modsigelse sige, at, hvergang der i disse Udvalg er blevet talt om Forholdstalsvalgmaaden og om den Rytte, som man ventede sig af den, er der altid kun blevet talt om de egentlige Landstingsvalg, men aldrig om Valgmandsvalgene, og man har dog ved disse Leiligheder temmelig udførligt indladt sig paa at udvikle de Virkninger, som man ventede sig af denne Valgmaade. Naar jeg nu hertil spjrer, at Bestemmelsen om Forholdstalsvalgmaaden staar i Grundlovens § 40, og at der der udtrykkeligt siges, at den skal anvendes ved Landstingsvalgene, men at alle Bestemmelser angaaende Valgmandsvalgene gaae ferud og følge i een Række med Bestemmelserne om Folkestingsvalgene, og naar dertil lægges, at Valgmandsvalgene skulle udføres af selve Folkestingsvalgerne, og at der slet ikke ved dem er Tale om Forholdstalsvalgmaaden, saa siger jeg, at man af den Plads, som Forholdstalsvalgmaaden har faaet i Grundloven, maa slutte, at det kun har været Meningen at lade den indtræde ved den ene Afdeling af Valgene, nemlig de enkelige Landstingsvalg. Men, kan man sige, dette Beviis er ikke tilstrækkeligt, thi vel taler Grundloven kun paa det nævnte Sted om Forholdstalsvalgmethodens Anvendelse, men dette udelukker ikke dens Anvendelse paa andre Punkter. Jeg svarer dertil, at Grundloven meget klart udelukker den derved, at den indeholder saadanne Bestemmelser om Valgmandsvalgene, der for den allerførste Deel af disse aldeles umalig-

gjøre Anvendelsen af Forholdstalsvalgmethodens. Dette er Hovedsagen, og jeg skal fremhæve, i hvilken Grad dette er Tilfældet. Hovormange Valgmandsvalg foretages der her i Landet ved en fuldstændig Fornælse af Landstinget? Der foregaaer 1050 i Sogneforstanderskaberne, dernæst 146 i 73 Kjøbstæder, idet der vælges deels nogle ved almindelige Valg og deels ligesaa mange af de Høistbetsatte, og endelig i de 9 Kjøbenhavnske Kredse 18, hvoraf de 9 foretages af samtlige Valgere, de 9 af de Høistbetsatte. Dette giver tilsammen, hvis jeg har talt rigtigt, 1,214 Valgmandsvalg. Men for disses Vedkommende er Forholdstalsvalgmaaden nu absolut udelukket, for det Første ved de 1050 Valg, der foregaaer i Sogneforstanderskaberne, og dernæst ved de 26 Valg i 13 Kjøbstæder, der kun have een Valgmand af hver Klasse. Jeg kunde tilføje, at denne Valgmethode ikke uden aldeles at forvanske sin Charakter kan anvendes i de Kjøbstæder, i hvilke der kun vælges 2 Valgmænd af hver Klasse, men det skal jeg ikke gaae ind paa; det er mig nok, at ved 1076 Valg af 1214 kan Methodens aldeles ikke komme til Anvendelse. Nu vil den ærede Landstingsmand (Andræ) maaskee sige: Ja, jeg tæller Valgmændene og regner ligegodt ethvert Valg af en saadan, der foregaaer paa et Sted. Jeg vil da til Gunst for ham gaae ind paa at tælle ikke efter Valgene, men efter de valgte Valgmænd, men jeg fremhæver dog, at der ogsaa da er 1076 Valgmænd, som komme tilstede og absolut maae komme tilstede ved simple Fleertalsvalg, nemlig Valgmændene i alle Landcommunerne og i de Kjøbstæder, der kun have 1 Valgmand af hver Klasse. Ligeoverfor disse staae da de tilbageblivende 500 Valgmænd for Kjøbstæderne udenfor Kjøbenhavn og de 322 i Kjøbenhavn, altsaa 822 Valgmænd, ved hvis Valg Forholdstalsvalgmethodens kan anvendes. Der vil altsaa, mine Herrer, paa denne Maade kun blive 8 Tilfælde — jeg tager et rundt Tal — hvor den kan anvendes, medens den er absolut udelukket i 10. Men jeg paastaar, at det er klart, at det er Grundlovens Forudsætning, at der ved Valgmandsvalgene skal anvendes en Valgmaade, som virkelig kan bruges overalt, og ikke en, som absolut er udelukket